
Ansøgningskema - Kulturpuljen

Ansøger

Johnni Balslev

Kontaktperson

Johnni Balslev

Adresse(vej, husnr, postnr og by)

Ellen Marsvins Allé

Telefon

20403669

E-mail

johnnibalslev@gmail.com

Evt. hjemmeside

dejligesvendborg.dk - ferierejsen.dk

Foreninger: Foreningens CVR-nr. tilknyttet NemKonto

-

Hvad søges der støtte til?

Kultur- og oplevelsesguiden "Svendborg - på kanten af Øhavet"

Dato/periode for afvikling af aktiviteten/arrangementet

2024 - 2026

Hvor meget søges der i støtte?

15.000 kr

Er der søgt støtte andre steder?

Ja

Hvis ja - hvor?

Erhvervs- og turismeudvalget

Er ansøger fuldt momsregistreret?

Ja

Opkræves entré/brugerbetaling?

Nej

Hvis ja - hvor meget?

-

Beskrivelse af aktiviteten/arrangementet (Evt. kan vedlægges projektbeskrivelse)

Se venligst projektbeskrivelsen!

Hvordan understøtter aktiviteten/arrangementet et eller flere af Kulturløftets tre temaer

Jeg kan ikke lige finde kulturløftets tre temaer, men den annoncefri folder giver et bredt indtryk af Svendborgs miljø og kulturarv.

Samarbejdspartnere

Da der er tale om et formidlingsprojekt er der ikke tale om egentlige samarbejdspartnere, ud over, at det giver arbejde til lokale virksomheder i forbindelse med produktionen. Alle, der nævnes i brochuren, er dog blevet kontaktet i forbindelse med researchen.

Budget med specificering af udgifter og indtægter, herunder medfinansiering

Se venligst projektbeskrivelsen!

Plan for PR/markedsføring

Der er tale om et formidlingsprojekt.

Kultur- og oplevelsesguiden "Svendborg - på kanten af Øhavet"

Mål og målgruppe

Det er brochurens mål at give Svendborg bys gæster og egne borgere mulighed for at opleve byens miljø og kulturarv på en ny måde. Som gæst kan det være svært at bestemme sig for retningen, når man kommer til en ny destination. Derfor kan det være rart med et forslag til et mål med turen. Man har samtidig friheden til at standse op eller springe noget over.

Brochuren kombinerer en introduktion til den gamle købstads historie og kulturarv, og viser nogle charmerende sider af byens byggede og maritime miljø. Den viser de mange muligheder for shopping og mere kulturelle oplevelser i bymidtens gader, med fine muligheder for at slå sig ned og nyde livet i byen eller havnen.

Positive tilbagemeldinger

Den foreslåede gåtur er af en overkommelig længde på lidt over 2 km. Brochuren har en størrelse, så den er lige til at stikke i lommen. Tilbage meldingerne fra brochuren i 2020-21 og igen i 2022-23 er utroligt positive. Ikke mindst byens gæster er glade for tilbuddet om en oplevelsestur i bymidten. Brochuren bliver ofte givet videre til familie og venner. Den er sat på visitsvendborgs hjemmeside og kan ses på flere andre sites, eksempelvis ferierejsen.dk, gaaentur.dk og dejligesvendborg.dk.

Indhold

Indhold og ruten kan ses "live" på dejligesvendborg.dk. Der vil være enkelte ændringer i forhold til lukkede, flyttede eller nyåbnede forretninger. Måske med en afstikker ad Lundevej.

Tidligere erfaringer fra Sydfyn

I sommeren 2018 og -19 har jeg i artikelform beskrevet 7 øer i Det Sydfynske Øhav. Et skønt arbejde for øhop-samarbejdet mellem Langeland, Svendborg og Faaborg-Midtfyn kommuner. Se evt. ø-hop.dk. For Destination Fyn har jeg beskrevet to cykelruter fra Svendborg til henholdsvis Faaborg og Lundeberg. De er oversat til både tysk og engelsk. Samme år og igen i 2022 udgav jeg den gratis, annoncefri vandretursbrochure "Thurø - Svendborgs grønne hestesko" med forord af Bo Hansen. Den kan ses "live" på thurineren.dk. Tidligere har jeg skrevet artikler om Svendborg og øhop i Berlingske og BT. I Fyns Amts Avis er det blevet til 10 kronikker om byudvikling og turisme.

Fordelen ved at lade en erfaren rejsejournalist tilrettelægge turen er, at jeg ikke har andre bindinger end at lave ruten set gennem en forbrugerorienteret rejsejournalists briller. Jeg har arbejdet som rejsejournalist i over 30 år, først for Politikens Hus og senest 12 år for Berlingske Media. For mig har det altid været vigtigt at formidle noget af den lokale kultur.

En handels- eller beværterforening vil eksempelvis have meget svært ved at ignorere en stor del af deres medlemmer til fordel for andre på en forbrugervenlig rute. De vil derfor også have svært ved at bidrage til en sådan brochure.

Synlighed, distribution og holdbarhed

Alle bidragydere nævnes med tak i samtlige 15.000 brochurer samt på websitene dejligesvendborg.dk, gaaentur.dk, ferierejsen.dk og på visitsvendborg.dk. [Ferierejsen.dk](http://ferierejsen.dk) har alene langt over 300.000 besøgende. Svendborg Event kan derudover offentliggøre manuskriptet i deres netværk.

Brochuren tænkes igen distribueret de steder lokalt, hvor turister bor og færdes. Den er nu uddelt i over 27.000 eksemplarer fra mere end 30 steder i Svendborg og omegn. De største uddelingssteder har været Turistinformationen, 6 campingpladser på Fyn, Tåsinge og Thurø, 4 hoteller, havnens info., Børsen, Torve Caféen og Café Rouge. De nye gratis brochurer ventes at holde til og med 2026. De opsættes og trykkes i Svendborg.

Budget for "Svendborg – på kanten af Øhavet" 2024-26

Da der er tale om et delvist genoptryk er budgettet reduceret i forhold til tidligere.

Budget for den gratis, annoncefri seks-fløjede folder i 10 x 20 cm i 15.000 eksemplarer:

Fundraising	kr 5.000
Research	kr 2.000
Fotografering	kr 5.000
Tekst	kr 10.000
Opsætning og layout	kr 5.000
Kort/tegning	kr 5.000
Tryk, falsning, pakning af 15.000 stk	kr 7.000
Distribution, administration	kr 5.000
Produktionsstyring	kr 5.000
	kr 49.000,-
Moms	kr 12.250,-
Ialt	kr 61.250,-

Finansiering

Det er vigtigt, at den økonomiske byrde fordeles på flere skuldre. Gerne de bredeste. Hidtil har det været Fonden for Fynske Bank, Turistforeningen, Svendborg Event og 15 forskellige forretninger og virksomheder, der har støttet projektet. Kultur- og Fritidsudvalget er tidligere ansøgt. Ingen puljer passede imidlertid til dette projekt. Hvis Svendborg Kommune ikke er med, som Frederiksberg og Københavns Kommuner var med støtte i København, er det svært at formidle seriøs information til byens gæster. Så har vi kun dem, der præges af mange annoncer, og de der gør reklame for en enkelt begivenhed eller attraktion.

På opfordring fra Hanne Ringgaard Møller skriver jeg igen til Kultur- og Fritidsudvalget. Hanne Ringgaard nævnte specifikt Kulturpuljen. Man ville tage ansøgningen op til oktober. Vi ansøger om 15.000 kr.

Vi håber, at Kultur- og Fritidsudvalget vil være med, til gavn for både kultur- og forretningslivet i Svendborg. "Svendborg - på kanten af Øhavet" forsøger at præsentere dele af det gode liv i Svendborg. Et liv, der også i høj grad knytter sig til et traditionelt, tolerant "søfartsudsyn".

Husk venligst, at vandreturen også har en styrke uden for højsæsonen.

I er hjerteligt velkomne til at kontakte mig for yderligere oplysninger.

Redaktør, rejsejournalist og fotograf
Årets Rejsejournalist
Johnni Balslev
20403669
johnnibalslev@gmail.com

Svendborg den 10. september 2023

Budget for "Svendborg – på kanten af Øhavet" 2024-26

Da der er tale om et delvist genoptryk er budgettet reduceret i forhold til tidligere.

Budget for den gratis, annoncefri seks-fløjede folder i 10 x 20 cm i 15.000 eksemplarer:

Fundraising	kr 5.000
Research	kr 2.000
Fotografering	kr 5.000
Tekst	kr 10.000
Opsætning og layout	kr 5.000
Kort/tegning	kr 5.000
Tryk, falsning, pakning af 15.000 stk	kr 7.000
Distribution, administration	kr 5.000
<u>Produktionsstyring</u>	<u>kr 5.000</u>
	kr 49.000,-
Moms	kr 12.250,-
<u>Ialt</u>	<u>kr 61.250,-</u>

Finansiering

Det er vigtigt, at den økonomiske byrde fordeles på flere skuldre. Gerne de bredeste. Hidtil har det været Fonden for Fynske Bank, Turistforeningen, Svendborg Event og 15 forskellige forretninger og virksomheder, der har støttet projektet. Kultur- og Fritidsudvalget er tidligere ansøgt. Ingen puljer passede imidlertid til dette projekt. Hvis Svendborg Kommune ikke er med, som Frederiksberg og Københavns Kommuner var med støtte i København, er det svært at formidle seriøs information til byens gæster. Så har vi kun dem, der præges af mange annoncer, og de der gør reklame for en enkelt begivenhed eller attraktion.

På opfordring fra Hanne Ringgaard Møller skriver jeg igen til Kultur- og Fritidsudvalget. Hanne Ringgaard nævnte specifikt Kulturpuljen. Man ville tage ansøgningen op til oktober. Vi ansøger om 15.000 kr.

Vi håber, at Kultur- og Fritidsudvalget vil være med, til gavn for både kultur- og forretningslivet i Svendborg. "Svendborg - på kanten af Øhavet" forsøger at præsentere dele af det gode liv i Svendborg. Et liv, der også i høj grad knytter sig til et traditionelt, tolerant "søfartsudsyn".

Husk venligst, at vandreturen også har en styrke uden for højsæsonen.

I er hjerteligt velkomne til at kontakte mig for yderligere oplysninger.

Redaktør, rejsejournalist og fotograf
Årets Rejsejournalist
Johnni Balslev
20403669
johnnibalslev@gmail.com

Svendborg den 10. september 2023

SVENDBORG

– på kanten af Øhavet

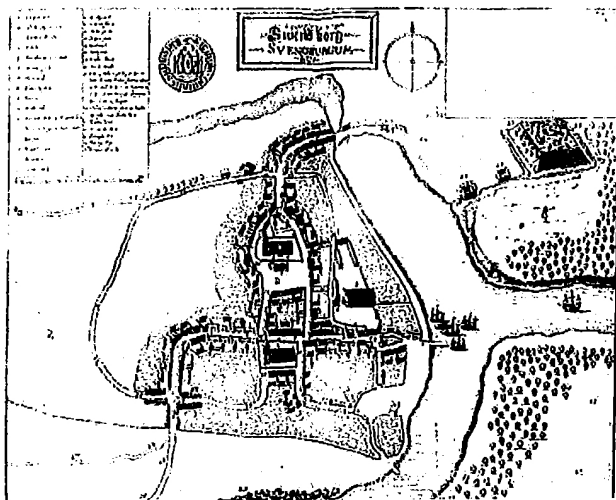
Oplev Øhavets hovedstad som en prisbelønnet handelsby i en charmerende historisk ramme med dejlige specialbutikker – iblandet gode restauranter og caféer. Det hele omgivet af blødt bølgende bakker ned til et levende maritimt liv på kanten af et øhav i verdensklasse.

Velkommen til denne lille gåtur på 2 km i centrum af Svendborg. Den vil give jer et indtryk af en levende gammel købstad med masser af musik, specialbutikker og gode restauranter, caféer og værtshuse. I får også lidt om byens spændende historie. Husk at I kan slå jer ned, når I har lyst eller springe noget over. Det er op til jer. Rigtig god tur.

Vi starter foran Turistinformationen i det gamle pakhuis på havnen ved Ærø-færgerne.

Skulle I have lyst til at se og vide lidt mere om Svendborgs tidligste historie, så får I den ikke her. Ikke fordi den ikke er interessant, for det er den. Men så skal I uden for byen og se de gamle gravhøje og æbleskivestenen ned sine mange offerhuller øst for Svendborg i Gammel Hestehave.

Herinde foran Turistinformationen kan vi ane, at Svendborg ligger godt læ for de fremherskende vinde. Naturhavnen er beskyttet på alle sider ned en pæn dybgang, der gør det muligt for coastere, sejlskibe og færger at anløbe havnen. Det er derfor ikke så underligt, at Svendborg har en ang maritim historie. Gennem tiden med bygningen af over 1.000 skibe. Og Svendborg er stadig den kommune i Danmark med flest registrerede søfolk, over 800.

Det hele startede nok omkring Mudderhullet. Navnet kan hænge sammen ned, at det lavtliggende område blev oversvømmet ved ekstraordinært højvande. Til gengæld var der let adgang for de mindre skibe, man sejlede ned den gang.

Vi kigger hen til Mudderhullet med en afstikker over forbi færgelærerne og Ærøfærgerne og den lille færge til Hjortø til venstre langs Det Gule Pakhus. Rundt om hjørnet til højre kommer Mudderhullet til syne. Her får vi et indtryk af, hvordan haverne i sin tid gik helt ned til vandet med lavtliggende andingssteder. Senere kom eddikefabrik, dampmølle og lidt længere ude et gasværk til. Det Gule Pakhus er den ombyggede dampmølle. Ruten kan ses på bagsidens kort.

I vil lægge mærke til de gamle skønne skuder i havnen her ved Mudderhullet og tilbage på Sejlsklubsbroen. Tag en tur ud ad broen og nyd de mange træskibe. Inde på land vil I se de gamle bygninger fra Baagøe & Ribber. Bygningerne er fredet og afventer nu ejerens initiativ.

Vi går tilbage langs Det Gule Pakhus forbi Hotel og Restaurant Ærø. Udover en fin udsigt til livet omkring Ærøfærgerne har restauranten nogle spændende historiske lokaler. Når vi runder hjørnet til Brogade, vil I på modsatte side se et tårn over Restaurant Bella Italla. I 1800-tallet var det en del af det gamle Hotel Svendborg, nu hører bygningen under Hotel Ærø.

I tårnværelset nr 309 udspandt sig en del af den kendte tragedie omkring Elvira Madigan og Sixten Sparre. Lad os genopfriske historien.

Elvira Madigan er en 19-årig internationalt berømt linedanserinde, da hun møder den noget ældre svenske løjtnant Sixten Sparre.

Sixten bliver besat af danske Elvira og ser mange af hendes forestillinger rundt om i Sverige. De begynder at skrive breve til hinanden. Efter to år flygter de sammen til Danmark. Sixten Sparre var ellers en gift mand med to børn. Han var lige deserteret fra den svenske hær.

I Danmark boede de på Hotel Svendborg i en måned, inden de indlogerede sig på et lille sted i Troense på Tåsinge. Det gjorde de for at undgå Elviras halvbror, der ankom til Svendborg med et andet cirkus. Måske også på grund af den ubetalte hotelregning på 288 kr. Bagagen efterlader de, de ville returnere til Svendborg, når broderen var rejst. Sixten Sparre regnede med at få yderligere finansiel støtte fra sin familie, men det fik den i forvejen forgældede 35-årige dragonløjtnant ikke.

På et pensionat i Troense får de en frokostpakke med et par øl. Den tager de med ud i Nørreskov ved Valdemars Slot. Efter frokosten skyder Sixten Sparre først Elvira Madigan og så sig selv. De blev fundet med et fredfyldt udtryk i ansigtet, blev det fortalt på den tid. Det skete den 20. juli 1889. De ligger begge begravet på Landet Kirkegård på Tåsinge.

Tilbage til Brogade. Læg mærke til gadens fine svaj og velholdte bygninger. Sammen med Skattergade er det den ældste forbindelsesvej mellem byen og havnen. Vi går forbi musikbaren Strandlyst op til Gåsetorvet på højre side, og fortsætter op til venstre forbi et af Svendborgs kollegier og krydser gaden.

Svendborgbanen blev indviet den 12. juli 1876. Banen til Odense blev etableret af Sydfynske Jernbaner, men har siden 1949 været drevet af DSB. Fra slutningen af 2020 drives den af tyske Arriva. Skulle I have lyst til at se toget køre midt i byen, så går bommene ned klokken hel og halv, altså to gange i timen til hverdag.

Længere fremme på den anden side af banen frister den gamle købmandsgård Sallig Simons Gaard til et kig ind i selve gården. Udover den hyggelige bistro er der et charmerende glaspusteri på første sal. Bente Jonne og engelske Tracey Weston har i over 20 år arbejdet sammen om at fremstille smukke glasting i Glasblæseriet.

Det ældste af Sallig Simons Gaard tegner sig tilbage til 1682. Gården er opkaldt efter Simon Olufsen Rye, der ejede købmandsgården i sidste halvdel af 1700-tallet. Byhuset foran gården er fra 1827.

Ude i Brogade igen drejer vi til venstre ad Korsgade. Her på hjørnet lå Skoforretningen København for mange år siden.

Ilandt lokale svendborgensere kaldes krydset stadig Københavnerkrydset. Forretningen Madison Indoor er i dag en velassorteret livsstilsforretning med bla. flotte lamper og sjove engelske skilte.

Korsgade har mange hyggelige specialforretninger. Her ligger Ostespecialisten, Børnebixen med børnetøj, Tea Time Aura med et flot udvalg af te og fine testel med meget mere i sirlige opstillinger. Her er livsstilsforretningen Vinther & Lausten med stentøj, zink, potter, sæber, kurve og unikke produkter. Længere henne Vineksperten med alt flydende til gaden.

Vi fortsætter turen op ad Sankt Nicolai Kirkestræde mellem Garnoteket og tøjforretningen Glasdam.

Sct. Nicolai Kirke er Svendborgs ældste. Kirken er bygget i første halvdel af 1200-tallet oven på en tidligere kampestenskirke. Kirken er senere ned- og ombygget. Den er indviet til Sankt Nicolaus, der blandt andet er dødsdømedes, de prostitueredes og de søfarendes skytshelgen.

Sankt Nicolaus var biskop i Myra (i dag Demre) i det daværende græske område på Tyrkiet's vestkyst i begyndelsen af 1000-tallet. Han gav ifølge overleveringen gaver til tre søstre, så de fik en medgift og derved undgik at ende på bordel. I dag ender vi ham som julemanden. Kig gerne ind i den smukke kirke, der har ligheder med omkirken i Lübeck.

Bindingsværkshusene på den højre side af Kyseborgstræde op mod kirken er en række fredede ejendomme opført efter en storbrand i 1749. Det ældste er Kyseborgstræde 4 fra 1751. Kyseborgstræde svinger op over Sank Nicolai Gade med Ida Holsts Skole på venstre og Fyns Amts Avis på højre side.

Vi fortsætter over vejen. Til venstre ses resterne af Svendborgs bymur, nu temlig tilgroet. Borgen Swineburgh nævnes første gang i 1229. Den har været anlagt en del år før, som forsvar mod datidens vendiske plyndringstogter. Om første del af navnet stammer fra Svend, svin eller sund, hersker der en del usikkerhed omkring. Vi ved meget lidt om den omkransende mur, men den anes enkelte steder og har stort set fulgt Kyseborgstrædes vestlige kant.

Længere fremme starter det store restaurationskompleks Gastropub Børsen med en fredet bygning til højre i nr 20. Inde bag facaden fra 1833 har vi Matadorstuen. Ud til Kyseborgstræde er der indgang til pubben Face Inn. Næsten alle lokaler i Børsen er opkaldt efter kendte danskere eller danske film. Kim Larsen og John Mogensen lægger navn til nogle af lokalene.

Det mest kendte er Marthastuen, der hylder den danske film om det gode skib S/S Martha. Stuen bringer minder om kabyssen på Martha med køjer og bølgende vand uden for. Hvert år fejres Martha med en speciel Store Marthadag. Launy Lindahl har for nyligt overladt styringen af hele komplekset til datteren Mette.

På hjørnet overfor Børsen finder vi en noget usædvanlig guldsmed. Udover flotte smykker og ure rummer familiedynastiet Pind J Design også Danmarks største guldsmedeværksted med en urmager og 9 guldsmede, der leverer smykker til over 60 andre butikker rundt om i Danmark.

Vi krydser gågaden Gerriusgade, der er den ene af Svendborgs store gågader. I

denne ende er der flere gode restauranter og caféer. Vi fortsætter nu ad Gåsestræde mod Centrumpladsen.

Midt i Gåsestrædets sving ser i blomsterbutikken Wats, der udover blomster sælger dekorativ brugskunst til hjemmet. Overfor finder vi King of Kebab, iflg. de unge et af byens bedste kebab-steder, sammen med Lux Kebab længere fremme om hjørnet. Inden vi krydser over til Centrumpladsen får vi en af byens største vinforretninger på højre hånd. Vinoble har et meget stort udvalg i vin, spiritus, kaffe, te, chokolade og toscansk keramik.

Centrumpladsen er en tidstypisk men lidt charmeforladt plads med en muromkranset P-plads midt i. I folkemunde Gylletanken. På den modsatte side af pladsen ses Svendborgs største hotel.

Best Western Plus Hotel Svendborg har udvidet med den træbeklædte terrasse ud mod pladsen. Det 4-stjernede hotel rummer moderne konferencefaciliteter til flere hundrede deltagere, udover hotellets 135 værelser.

Foran den top-moderne biograf ses Keld Moseholms herlige skulptur Vandkunst med fire tykke mænd, der forsøger at holde en sten nede. Den er skænket af DGI som tak for værtskabet af Landsstævnet i 1994.

Inden vi drejer til højre ind gennem portalen til Ramsherred, bør I lige kigge over mod Krøyers Have ved siden af den gamle badstue. Bag svendborgenserene Kal Nielsens smukke skulptur Venus med Æblet ses byens største grønne område. Krøyers Have er beliggende oven på resterne af Svendborgs voldanlæg. Her afholdes blandt andet den populære Hansted Live musikfestival om sommeren.

Kaj Nielsen, Venus med æblet

Vi drejer ind i Ramsherred langs Svendborg Rådhus. På modsatte side er i Borgerforeningen Svendborg Teater. Borgerforeningens gamle lokaler fra 1884 blev i 2010 færdigrenoveret og bygget sammen med en moderne afdeling, der rummer flere lokaler og KOK Brasserie og Café. Samtidig er hele bygningen nu koblet sammen med Svendborg Teater. Borgerforeningens store stiftede Guldal fra 1884 er især kendt for sine mange musikarrangementer.

Ved siden af ser i Svendborgs ældste private bygning, Anne Hvides Gaard later sig tilbage til 1560. Gården tilhørte Anne Knudsdatter Hvide af Lødkilde. Den har været meget større og tjente som byhus for familien på Lødkilde Herregård. Efter Anne Hvides død i 1577 begyndte en omskiftelig livværelse for bygningen. Den var huset adel, fashionable klubber, gæstgiveri og senere mejeri- og kommunekontorer. I dag hører det tomme hus under Svendborg Museum. Nødvendigt trænger det til en respektfuld istandsættelse.

Borgerforeningen og Anne Hvides Gaard

Trappen langs Anne Hvides Gaard fører op til Fruestræde. Her går vi op og vender os om.

Nu kan vi se Svendborg Rådhus. Rådhuset i funktionalistisk stil er fra 1939 og tegnet af arkitekten Fritz Jørgensen. Byrådsalen er dekoreret af bygmaleren Niels Hansen. Den kendte, temperamentsfulde kunstmaler boede i mange år på Thurø.

Svendborg har tradition for et rødt flertal på Rådhuset, men efter kommunesammenlægningerne i 2007 skiftede det til blåt og bølgede siden lidt rødt og tilbage. Ved valget i 2017 kom socialdemokraten Bo Hansen i borgmesterstolen og sidder der også efter valget i 2021.

Oppe i Fruestræde drejer vi på ad den lille trappe på højre side mod Vor Frue Kirke.

Vor Frue Kirke er en senromansk langkirke fra midten af 1200-tallet. Som i mange andre danske kirker blev den romanske rundbuestil afløst af de gotiske spidsbuer. Kig gerne ind i den gennemrenoverede

Bandsøvejstræde Byværksted

Kirke. De store klokker i tårnet er af ældre dato. Den største Tolvklokken er fra 1656, den mellemste fra ca 1450 og den mindste Stormklokken blev støbt af Torben Grydestøber i 1505. Nogle mener, at kirken er opført, hvor der tidligere har været en borg eller et borgtårn i forbindelse med befæstningen af Svendborg. Udgravninger på stedet har dog ikke vist det.

De fleste svendborgensere kender tonerne fra kirkenes fine klokkespil. Her spilles også moderne toner, når den entusiastiske organist og eventmager Poul Christian Balslev sætter sig til klokkespillet.

Vores vej fortsætter forbi det nye menighedshus ned ad Frue Kirkestræde mod Fruestræde Igen. Vi passerer det lille Pistolstræde, der fører ned til Møllergade.

Vi kommer lige ud i Fruestræde Igen ved bindingsværkshuset nr 13 fra 1794. Ved siden af i nr 15 boede forfatteren Johannes Jørgensen i en årække som barn. Som 16-årig drog han til København og efter en studentereksamen levede han et liv med storbyens kulturradikale kunstnere. På et tidspunkt får han nogle moralske og etiske overvejelser. De fører ham til Italien, hvor han efter at være konverteret til katolicismen slår sig ned i byen Assisi. Hans fascination af bysbarnet Frans leder til et ophold i byen i 30 år.

Han skriver værker, der fører ham til tops i litteraturkredse. Kun H.C. Andersen har fået sine værker oversat til flere sprog end Johannes Jørgensen. Han vender tilbage til Danmark og Svendborg i 1952 og dør som æresborger i Svendborg i sit barndomshjem her i Fruestræde i 1956, næsten 90 år gammel. Åbningsstiderne for hans mindestuer ses på døren.

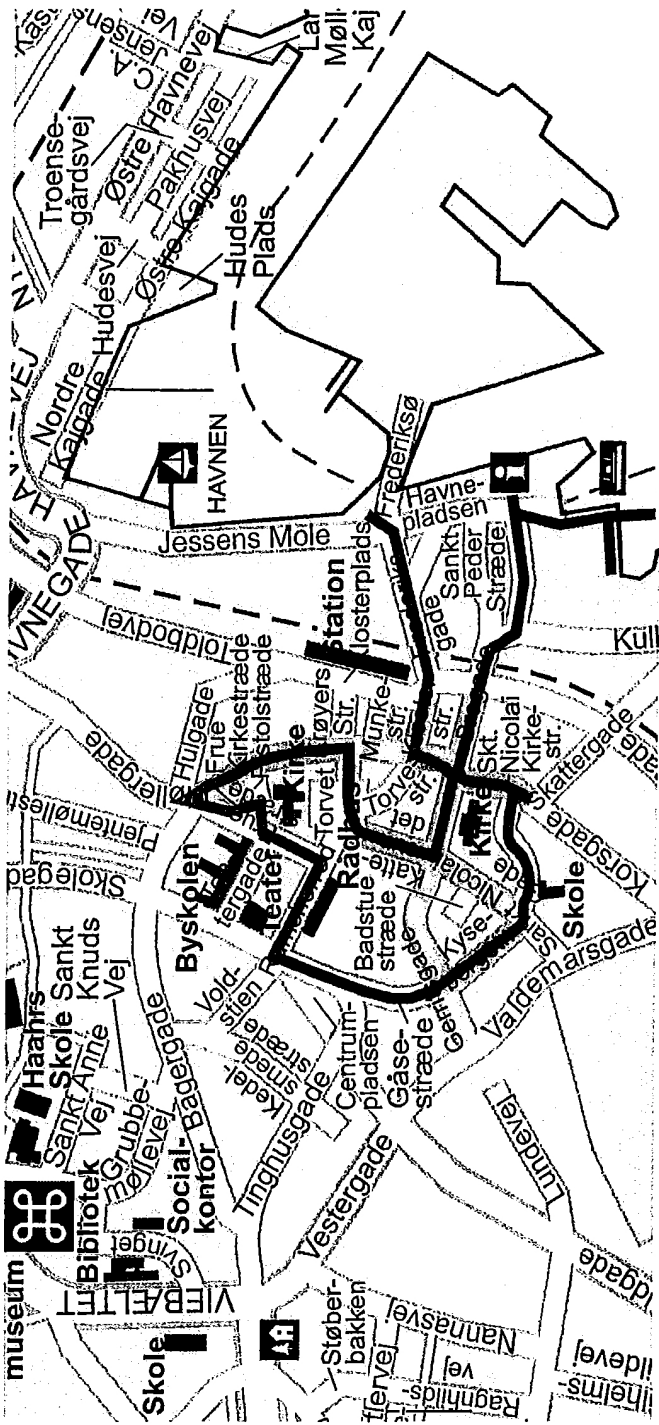

De fredede karnaphuse i Bagergade

Turen fortsætter frem til hjørnet af Bagergade på venstre side. Hvis vi går over på modsatte side af Bagergade kan vi se de meget charmerende, fredede karnaphuse lidt længere fremme. Vi skal ikke den vej, men en afstikker kan det måske blive til for et nærmere kig på de lidt usædvanlige huse fra slutningen af 1700-tallet.

Vores tur fortsætter hen til Møllergade, hvor vi skal det sidste stykke op til toppen af gaden. Men inden skulle vi måske lige beundre det helt nyrenoverede og fredede bindingsværkshus på hjørnet. Huset i Møllergade 35 blev bygget i 1756 og har navnetrækket Ebenezer ("Hjælpens Sten") på stokværket. I underetagen er smykkeforretningen VitaVita med håndlavede smykker flyttet ind.

På samme side kommer længere fremme de to spændende specialforretninger Aksglæde med henholdsvis unikt kvalitetsfodtøj og akustiske musikinstrumenter.

Over for Aksglæde finder vi parret Lotte og Jespers fine specialforretning Baunbæk & Lyn. De har specialiseret sig i lædervarer, sko, støvler og hatte i en høj miljøvenlig kvalitet.

Længere fremme kommer spillestedet Harders. Stedet kan nærmest betegnes som et udklækningssted for musiktalenter. Hele forhuset er fyldt med musik. Mest ung musik. Mest rock. Men den populære forening Folk for Folk afholder også deres musikarrangementer for voksne her på Harders.

Harders syder af liv med øvelokaler, koncerter, mødelokaler, kreative værksteder og en café. Det hele indrammet af Ribers gamle købmandsgård. Den halvandet hundrede år gamle gård er en af flere langs Møllergade. Gå bare en tur ind gennem vognporten.

Her er det nok på sin plads at indskyde, at Svendborg har over 700 live musikevents om året. Hver weekend er der op mod en halv snes steder med levende musik. Plus de mange arrangementer på andre tidspunkter.

Lige efter Harders vil I se et hul i husrækken med den nye havnetrappe, der forbinder Møllergade med havnen, bus og tog.

Skråt overfor Havnetrappen ser I Baguette, et lille økologisk konditori med borde udenfor.

Bordene er også uden for hos naboen Café Rouge. Lørdag formiddag er her stoppet med det "grå guld", der kommer for at høre traditionel jazz. Den hyggelige café er inspireret af parret Anja og Jørgen Lundsgaards begejstring for deres stamcafé i Paris.

Noget længere fremme drejer vi til højre ind på Lille Torv. Det er ikke uden grund, at vi først støder på en scene. Svendborg er jo musikens by. Hele sommeren er der musik på scenen i weekenderne.

Vi går forbi Torve Caféen, der alene med sin placering er en af Svendborgs mest kendte caféer. Det vil overraske nogen, at madpriserne ikke er skyhøje her midt i byen, men derimod temligt jordnære.

Torvet er byens gamle centrale plads. Nylige arkæologiske udgravninger har vist, at torvehandlen også fandt sted her i 1200-tallet. Torvet har været noget mindre med en skråning ned fra Vor Frue Kirke. Og Svendborgs to første rådhus og en brandstation lå på pladsen.

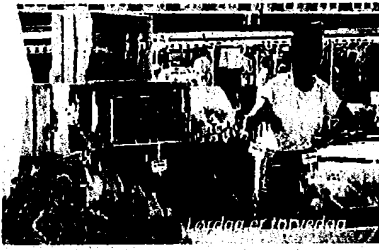

Det nuværende udseende skyldes en omlægning af Torvet i 2015. Det skete som led i projektet "Den Grønne Tråd", der strækker sig fra Krøyers Have over Ramsherred og Torvet til Havnetrappen. Hver lørdag samles svendborgensere og byens gæster til marked på Torvet.

Torvet er også samlingssted for større begivenheder som filmfestivalen Svend og Nordens største fødevarermarked arrangeret af Kulinarisk Sydfyn. Her præsenteres et fantastisk udvalg af kvalitetsfødevarer fra især danske fødevarerproducenter. Fødevarermarkedets ildsjæl og ankermand Michael

Hansen har samtidig trukket en linie til "det gode liv" gennem Svendborgs tilslutning til den internationale Citta Slow bevægelse.

Vi går skråt over Torvet mod Gattesundet i den sydvestlige ende. Vi går forbi Køkken Freak, hvor man kan få al det, man ikke vidste, at man havde behov for til køkkenet. Wiggers Gård falder i øjnene med sit flotte bindingsværk. Men det er lidt af en illusion. Gården er opført i renaissancestil i 1939. Vest for at matche Anne Hviltes Gaard på den modsatte side af Ramsherred. Vi følger Gattesundet mod Sct. Nicolai Kirke.

Nu kommer vi igen ud i Gerritsgade. Lige over for os til højre ses Sct. Nicolai Apotek. Apoteket har til huse i Nicolaigården, der blev opført af apoteker C.C. Michelsen i 1896. Før lå Sct. Nicolai præstegård på stedet.

Gerritsgade menes at kunne føres tilbage til begyndelsen af 1500-tallet. Gavnets oprindelse er usikker, men det er den eneste gade i Danmark med et navn. Vi drejer til venstre ned mod Københavnerkrydset.

I Københavnerkrydset drejer vi op ad Møllergade til venstre. Lidt fremme skal vi ned ad Klosterstræde til højre. Men vi stopper lidt og kigger op ad Møllergade, inden vi går mod havnen. På venstre side går Torvestræde op til Torvet. På hjørnet ligger byens ældste guldsmed. Guldsmed Lauridsen startede i Gerritsgade i 1906, men flyttede kort efter her ind i Møllergade. Guldsmed Jens Christian Møller er anden generation i den store, men yggelige forretning.

Lige ud for os har vi Mr Hardis, der er en af Svendborgs bedste herretøjsorretninger med gode mærkevarer og god gammeldags service.

Vi drejer ned ad Klosterstræde. Strædet fører ned til Klosterplads. Klosterplads og resten af stykket gennem Frederiksgade mod havnen har gennemgået en større renovering. Hvor stationen ligger i dag lå tidligere

iråbrødre Kloster. Munkene var franciskanermunke, der ikke måtte eje noget, men levede af tiggeri. Til gengæld måtte de prædike og prædikeordenen, der havde sit udspring i lands af Assisi, på dansk længe før man gik fra latin til dansk byens øvrige kirker. Efter reformationen i 1535 blev de katolske klostre tømt for munke.

Klosterkirken blev revet ned i 1828, men den sidste klosterafdeling blev først revet ned i

1875 for at give plads til Jernbanen og stationen. Renoveringsprojektet har erstattet en mur med en behageligere trappeterrasse, og billedhuggeren Jens Galschiøts tre munke giver en påmindelse om byens kulturarv.

En kulturarv der ellers gav et andet udtryk tidligere. På højre side ser I den røgfri bar Trier's Corner. Den var ind til for nyligt det brune værtshus Klosterstuen. Ser I hen til venstre ses Hemmingway's, en natklub for de lidt ældre unge. Her lå tidligere det navnkundige Klostermoster, hjemsted for en "rød bølge", der skyllede ind over Svendborg i 1970'erne og -80'erne. Nogen vil påstå, at det var de københavnere, der ikke nåede helt til Thy-lejren i Nordjylland. Men det er sikkert, at de lagde grunden til den kreative klasse, der den dag i dag står stærkt i Svendborg og omegn.

Vinbaren Vinsted er som Trier's Corner også et glimrende sted til lidt refleksion eller til at kigge på trafikken over pladsen.

Turen går over forbi Banegården og ned ad forlystelsesgaden Frederiksgade. Her bliver det tydeligt, at Svendborg er en af de byer med flest bevilninger pr indbygger i Danmark.

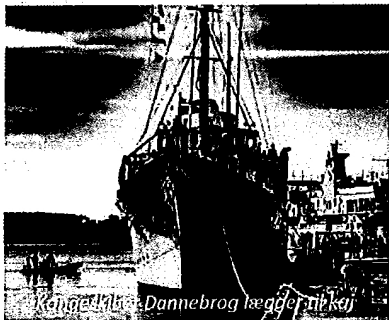
Høje Stue og Kahytten neden under er to gamle såkaldt brune værtshuse med en bramfri men venlig omgangstone. I sommerperioden rykker de sammen om en fælles bar ude på den trafiksanerede gade.

Om aftenen tager byens mange unge over. Svendborg er i høj grad en by med mange unge under uddannelse. Det er bla. på Svendborg Erhvervsskole og Gymnasier, Svendborg Søfartsskole, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og SIMAC, der uddanner søofficerer. Om natten sætter de gang i den på natklubber som Crazy Dalsy og Den Blå Gård i Frederiksgade.

Overfor de brune værtshuse har Geopark Det Sydfynske Øhav kontor. Her arbejder man på at få UNESCOs stempel som Internationalt anerkendt Global Geopark.

Thudes Restaurant & Vinbar, Burger Mania og Mules Thaifood er gode spisesteder i gaden. Thudes serverer lækker mad i skønne omgivelser med en meget hyggelig gårdhave. Vi er nu nået helt ned i havnen og turen slutter næsten, hvor vi startede.

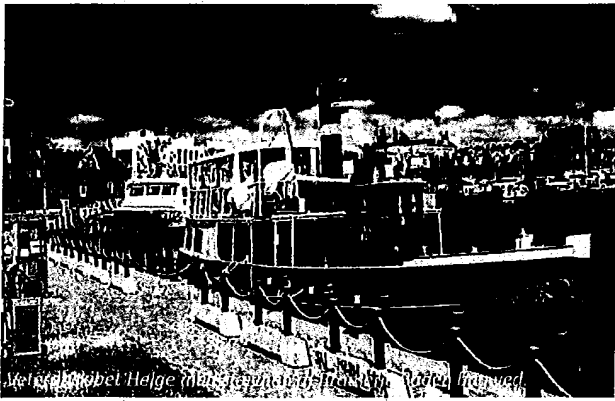
Svendborg Havn er for mange byens ansigt. I disse år er den under kraftig forandring med et stort nyt SIMAC, der bygges med støtte fra A.P. Møller Fonden og et maritimt erhvervshus. Maersk-koncernen trådte sine barne i Svendborg. Peter Mærsk Møller udfordrede de mere udviklingsangste skibsredere i byen. Dem der ikke så muligheder i motorskibenes fremtid. Hans søn A.P. Møller fik som bekendt koncernen til at vokse op i storformat.

Forandringen af havnemiljøet fører til heftige diskussioner om, hvordan det kommende byggeri skal udformes under hensyn til kulturarv, tilgængelighed og havneaktiviteter. Samtidig skal havnen sikres mod kommende vandstigninger.

Brasserle Båden til venstre på havnepromenaden er dog nok rimeligt sikret mod vandstigninger. Restauranten er nyeste skud i Børsen-familiedynastiet.

rederikssøen over for havnefronten er en spændende blanding af erhverv og kultur. Trods nedlæggelsen af det store Svendborg Værft er det stadig et erhvervsaktivt område med det traditionsrige J. Ring-Andersen kibsværft, der tager sig af reparation af skønne træskibe fra det meste af Europa. Det er reparationsværftet Petersen & Sørensen med flydedok og tørdok.

Frederikssøen er samtidig en kulturel smeltedigel med mange kunstnere, venthaller, det dejlige Museet for Lystsejlad, Sydfyns Bådudlejning, Cyeltutten, øl-baren Bogholderiet og Kammerateriet, en bar med udendørs trandbar med udsigt til byens tage. Tag et smut over den nye, flotte gangbro til Frederikssøen. Den er i sig selv en rekreativ attraktion.

Svendborg er ikke alene Øhavets hovedstad, byen har altid haft stærke forbindelser til havnebyer rundt om i verden. I dag kan I nøjes med at sejle ud til de mange øer i Øhavet. Om sommeren sejler det skønne gamle eteranskib Helge fra 1924 rundt til Tåsinge og Thurø. Hjortøboen sejler til Ile Hjortø, mens færger Højestene sejler til Skarø og Drejø. Eller hvad med en smuttur til smukke Ærø med de hyppigt sejlene Ærøfærger? Mulighederne er mange og landskabet noget af det smukkeste i Danmark.

Fortsat rigtig god tur rundt i Svendborg!

Johnni Balslev

En meget stor tak til de, der gjorde denne folder mulig:
Børsen, Fonden for Fynske Bank, Hotel og Restaurant Ærø,
Svendborg Turistforening, Bog & Idé, Mr. Hardis, Pind J Design,
Glasblæseriet, Trier's Corner, Café Rouge, Kahytten, Den Høje Stue,
Thudes Restaurant & Vinbar.

Fundraising, tekst og fotos: Johnni Balslev © 2022
Visitsvendborg.dk, Thurineren.dk, ferierejsen.dk, dejligesvendborg.dk

Grafisk opsætning: Grafisk Udtryk, Thurø - Tryk: Trykteam, Svendborg